

Η πολιτική της Κύπρου για την Κλιματική Αλλαγή

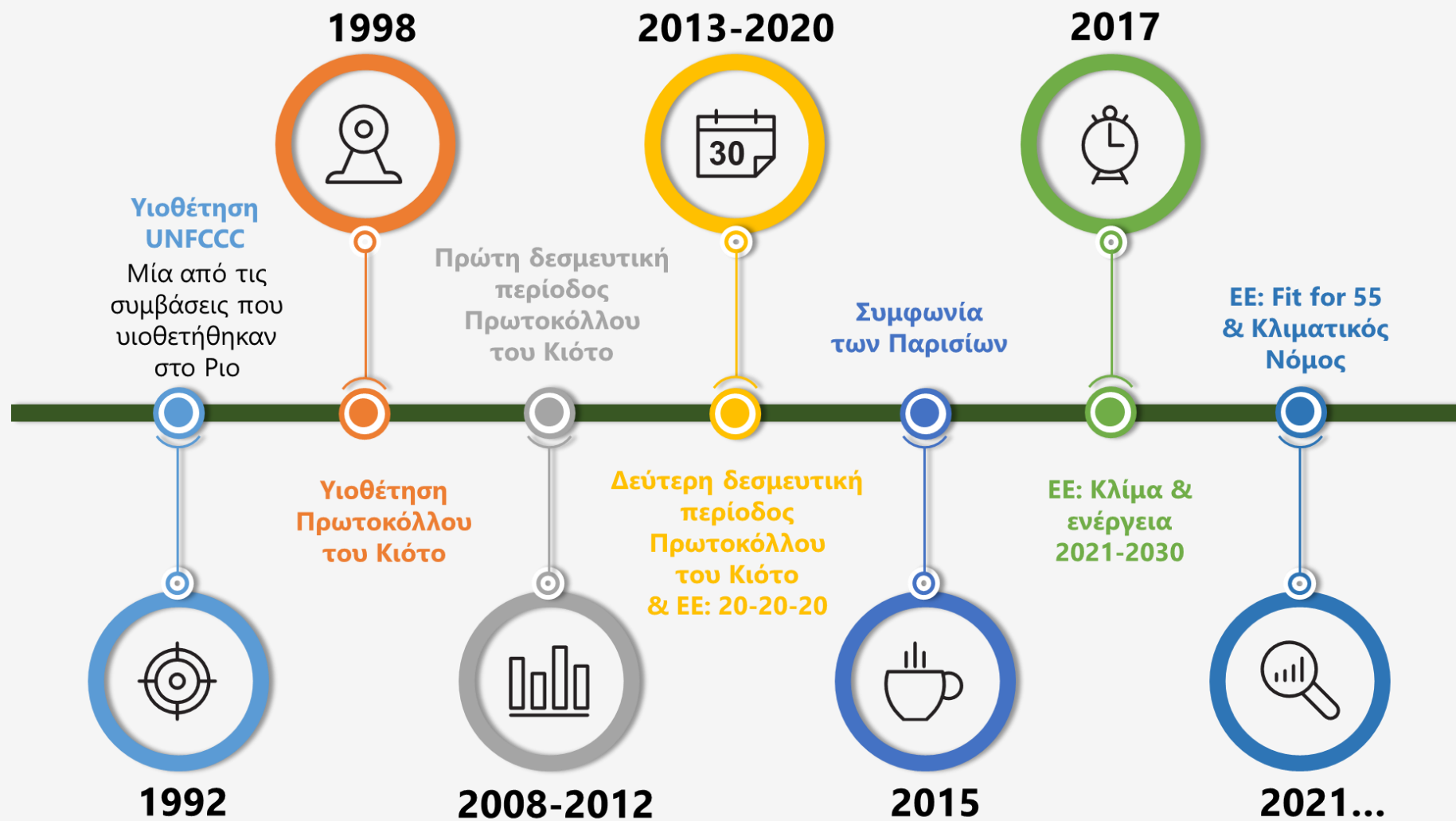
Νικολέττα Κυθραιώτου

Κλάδος Κλιματικής Δράσης και Ενέργειας

Τμήμα Περιβάλλοντος

Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος

Ιστορικό

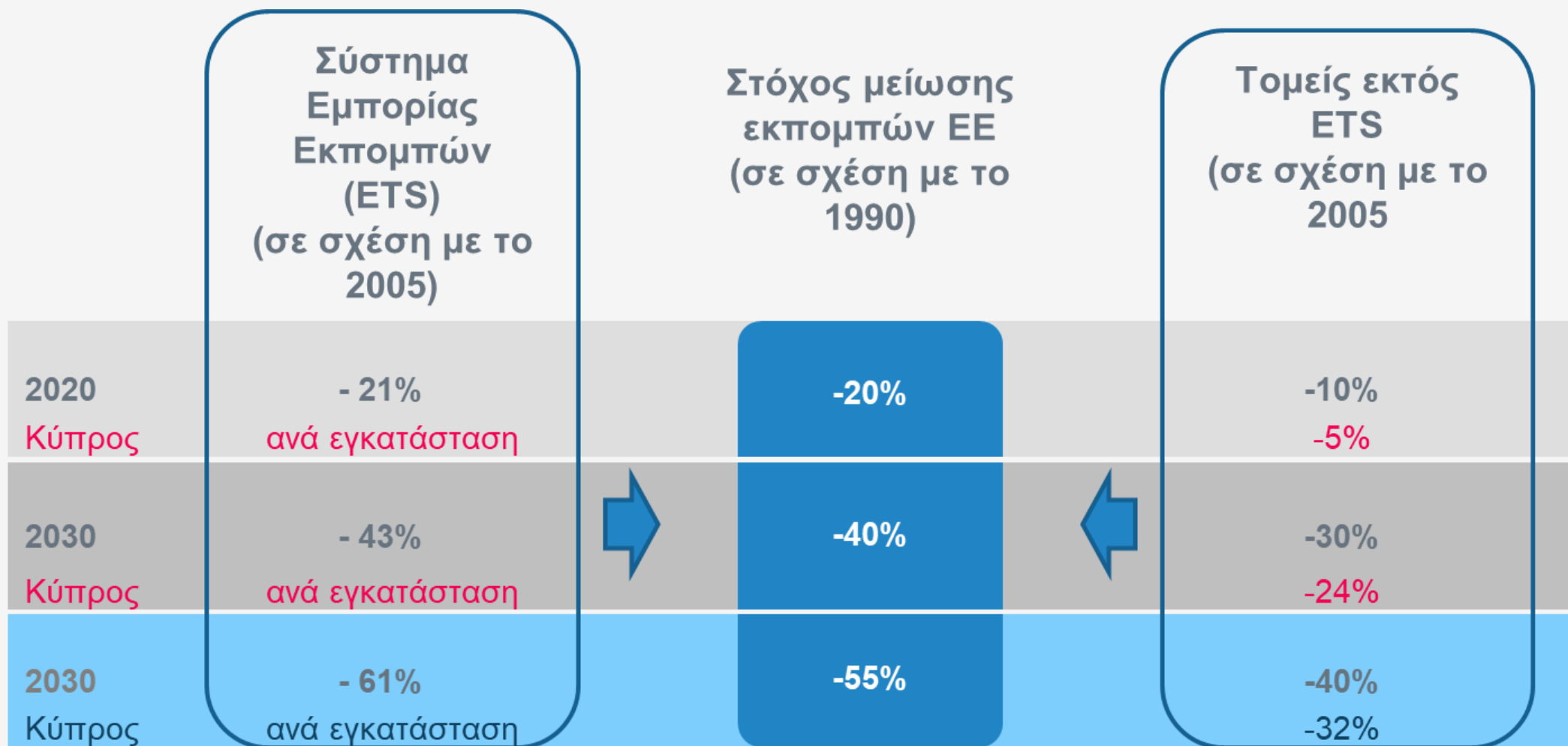
Μετριασμός

Ως μετριασμός νοείται η προσπάθεια άμβλυνσης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής μέσω της πρόληψης ή του περιορισμού των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα.

Ο μετριασμός επιτυγχάνεται είτε μέσω του περιορισμού των πηγών εκπομπών αυτών των αερίων –π.χ. μέσω της αύξησης του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή με τη βοήθεια ενός περισσότερο καθαρού συστήματος μεταφορών– είτε μέσω της απορρόφησης περισσότερων αερίων του θερμοκηπίου – π.χ. μέσω της αύξησης των δασικών εκτάσεων. Συνοπτικά, ως μετριασμός νοείται η ανθρώπινη παρέμβαση που περιορίζει τις πηγές των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και/ή αυξάνει τα μέσα απορρόφησης των αερίων.

Πηγή: Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, 2023

Ευρωπαϊκές Δεσμεύσεις και υποχρεώσεις

Ευρωπαϊκές Δεσμεύσεις και υποχρεώσεις

2030

**Σύστημα Εμπορίας
Εκπομπών (ETS)
(σε σχέση με το 2005)**

ΕΕ -61%
Στόχος ανά εγκατάσταση
αναλόγως δραστηριότητας/
καυσίμων και διεργασιών που
χρησιμοποιούνται

Κύπρος
3 εγκ. Ηλεκτροπαραγωγής
1 τσιμεντοποιείο
6 κεραμεία
Αερομεταφορές*
Εμπ. Ναυτιλία*
Καύσιμα*

**Στόχος μείωσης
εκπομπών ΕΕ
(σε σχέση με το
1990)**

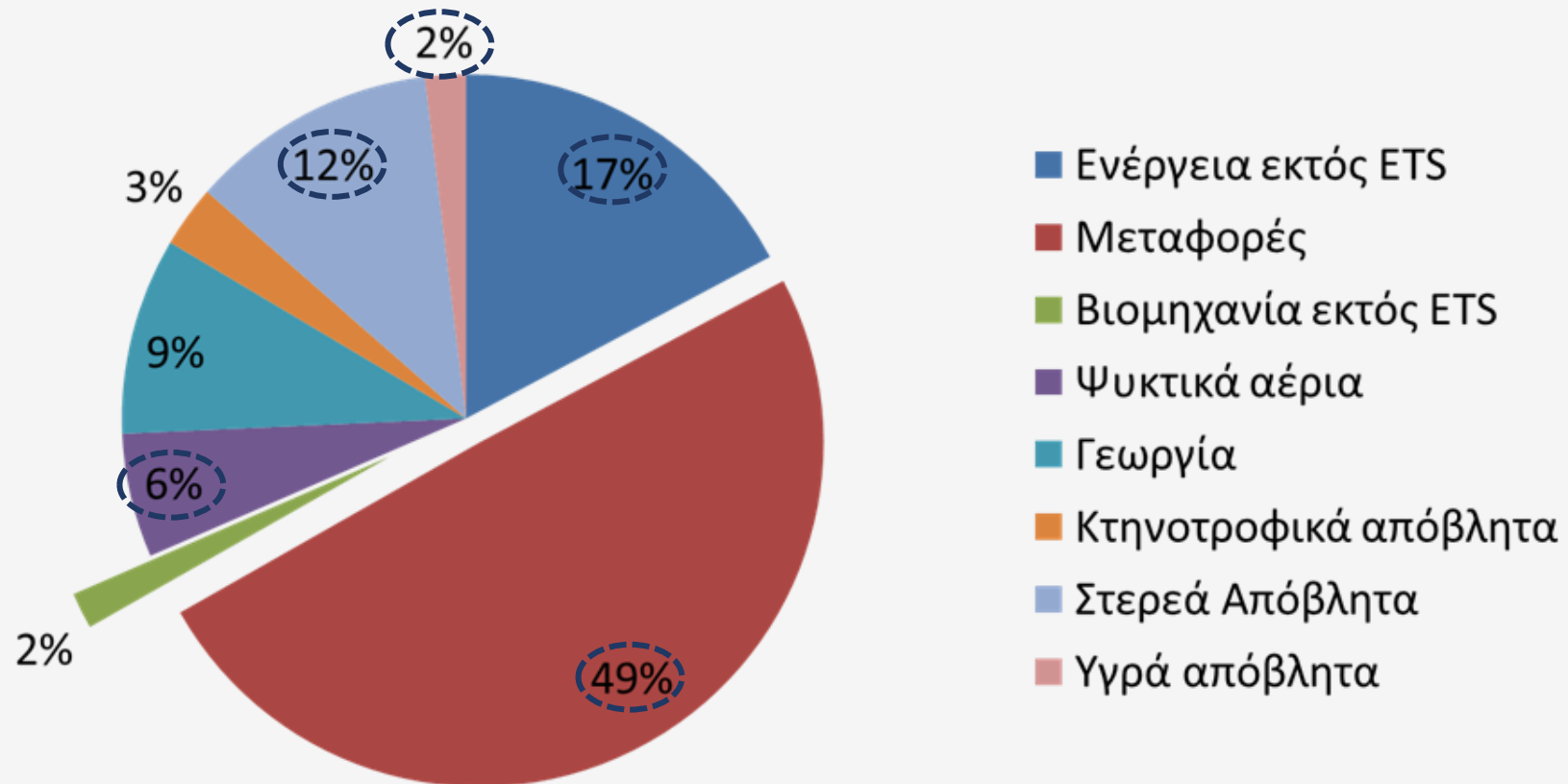
-55%

**Τομείς εκτός ETS
(σε σχέση με το 2005)**

ΕΕ -40% / CY -32%
Μείωση εκπομπών και
σχεδιασμός ευθύνη του ΚΜ
(Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια
και το Κλίμα)

Τομείς
Ενέργεια εκτός ETS
Μεταφορές
Κτήρια
Γεωργία
Απόβλητα
Ψυκτικά αέρια

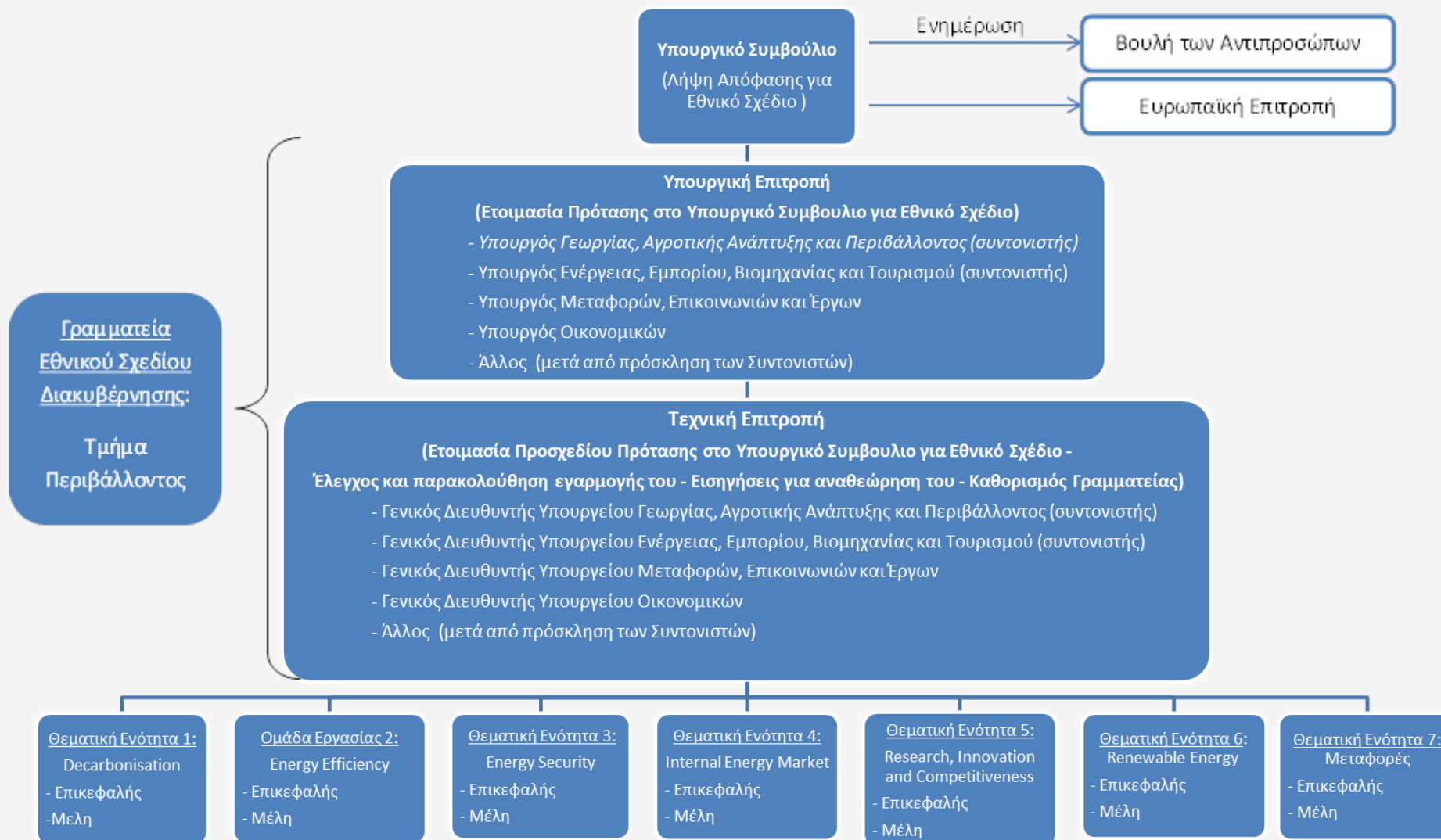
Τομείς υπό την ευθύνη των κρατών μελών - Κύπρος

Οι συνολικές εκπομπές από τους πιο πάνω τομείς ανέρχονται περίπου στα 4 εκ. τόνους ισοδ. CO₂ ετησίως

Εθνικός σχεδιασμός – Εθνικό Σύστημα Διακυβέρνησης

2017

2020

COUNCIL OF MINISTERS

MINISTERIAL COMMITTEE

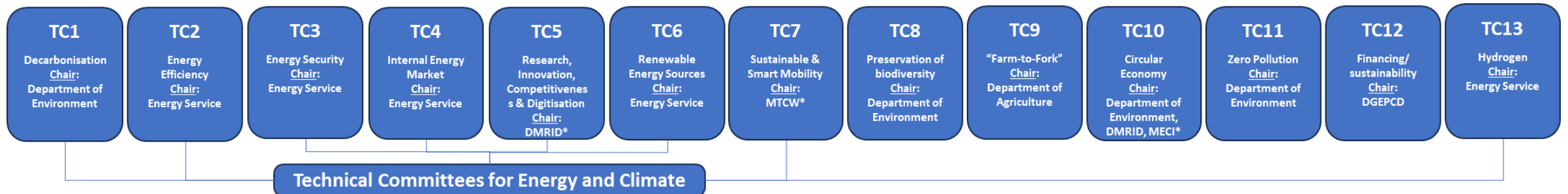
Minister of Agriculture, Rural Development and Environment (co-chair)
Minister of Energy, Commerce and Industry (co-chair)
Minister of Finance (co-chair)
Minister of Foreign Affairs
Minister of Transport, Communications and Works
Deputy Minister of Research, Innovation and Digital Policy

COMMITTEE OF PERMANENT SECRETARIES

Permanent Secretary of Ministry of Agriculture, Rural Development and Environment (co-chair)
Permanent Secretary of Ministry of Energy, Commerce and Industry (co-chair)
Permanent Secretary of Ministry of Finance (co-chair)
Permanent Secretary of Ministry of Foreign Affairs
Permanent Secretary of Ministry of Transport, Communications and Works
Permanent Secretary of Deputy Ministry of Research, Innovation and Digital Policy

CO-ORDINATION / SECRETARIAT

Directorate General for European Programmes, Coordination and Development
Department of Environment

* where: DMRID = Deputy Ministry of Research, Innovation and Digital Policy; MTCW = Ministry of Transport, Communications and Works; MECI = Ministry of Energy, Commerce and Industry DGEPCD = Directorate General for European Programmes, Coordination and Development

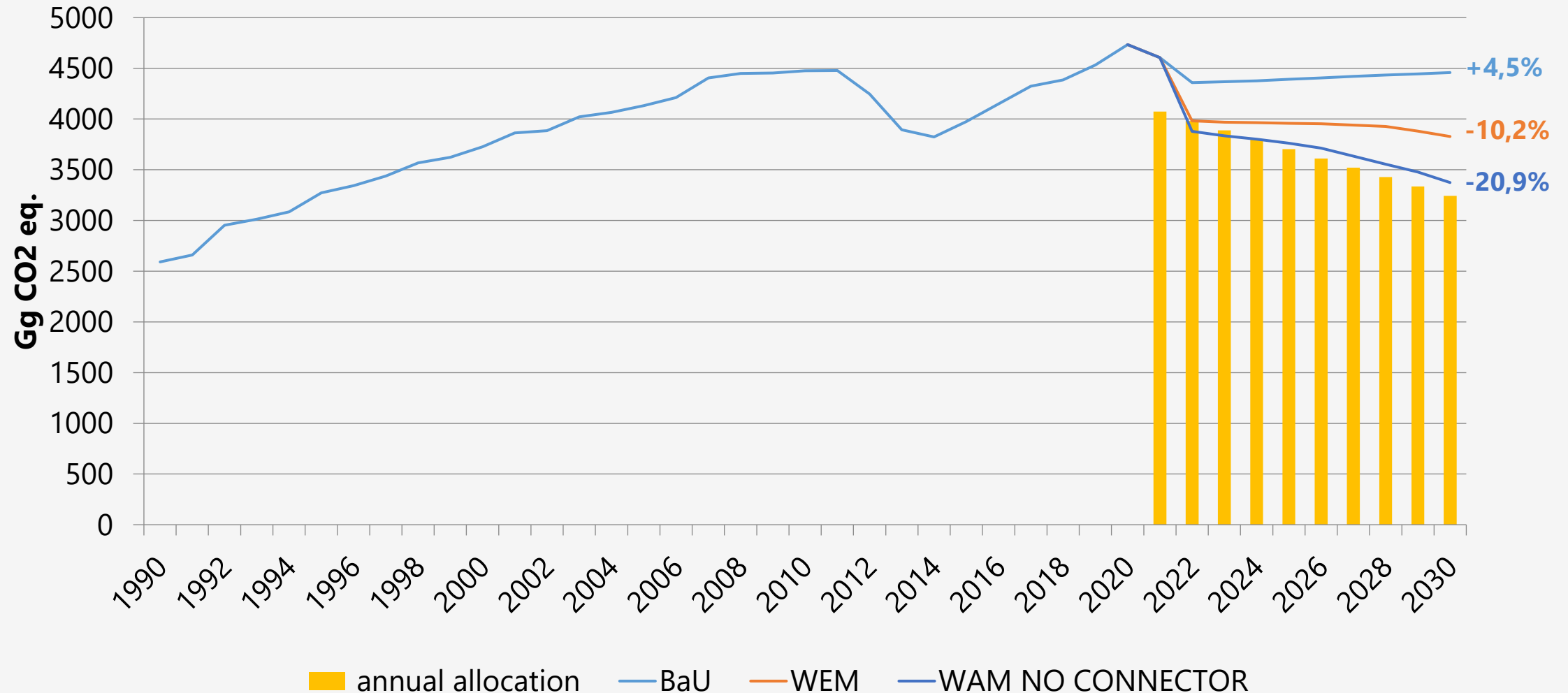
Εθνικός σχεδιασμός

– Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030 (2020)

Τομέας	Πολιτικές και μέτρα
Ενέργεια	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας Εξοικονόμηση ενέργειας
Μεταφορές	Φορολογική μεταρρύθμιση Προώθηση της χρήσης ηλεκτρισμού στις μεταφορές Προώθηση της χρήσης ΑΠΕ στις μεταφορές Περιορισμός της χρήση του ιδιωτικού οχήματος - Δημόσιες συγκοινωνίες Υποδομές
Βιομηχανίας	Ανάκτηση ψυκτικών αερίων
Γεωργία / κτηνοτροφία	Περαιτέρω προώθηση αναερόβιας χώνευσης για επεξεργασία κτηνοτροφικών αποβλήτων
Απόβλητα	Διαλογή στην πηγή – μείωση παραγωγής αποβλήτων
	Ανακύκλωση
	Προώθηση αναερόβιας χώνευσης για επεξεργασία αστικών στερεών απορριμμάτων
	Ανάκτηση βιοαερίου από παλαιούς χώρους απόρριψης απορριμμάτων

Εθνικός σχεδιασμός

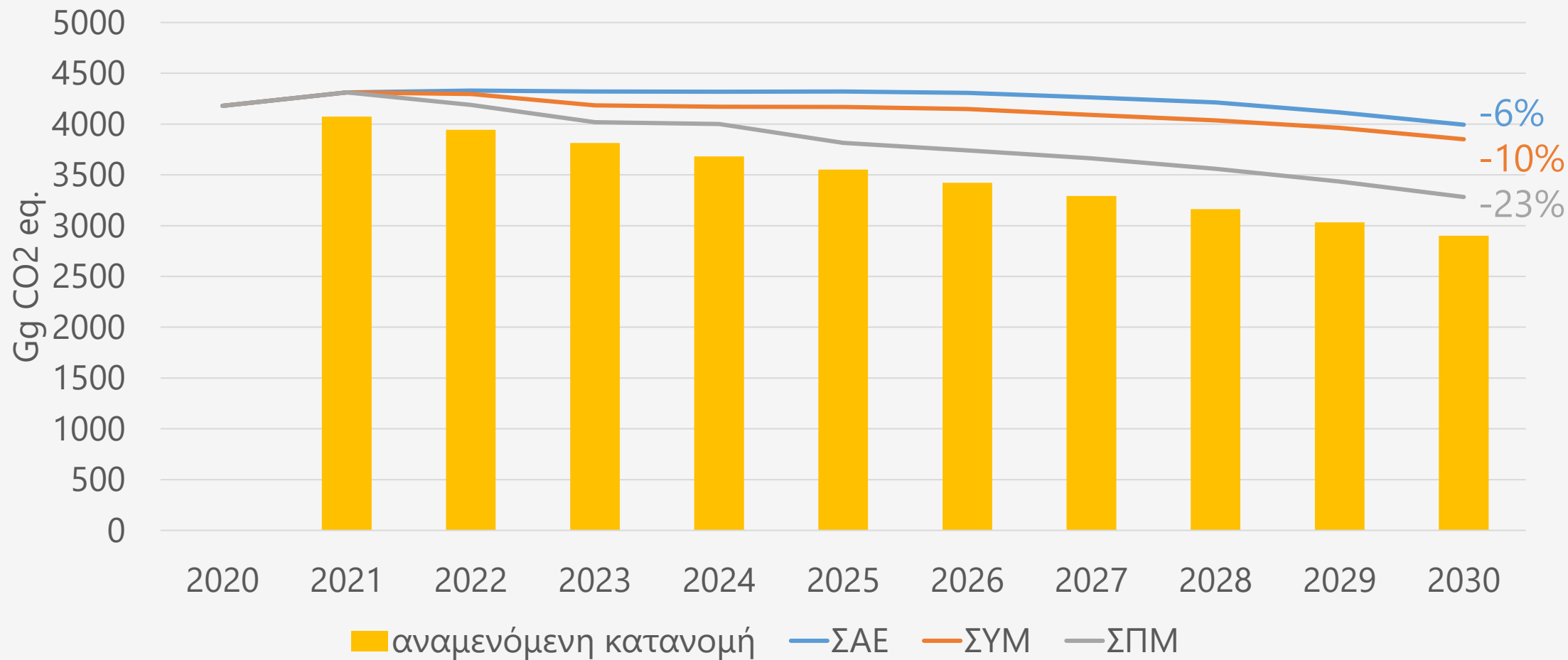
– Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030 (2020)

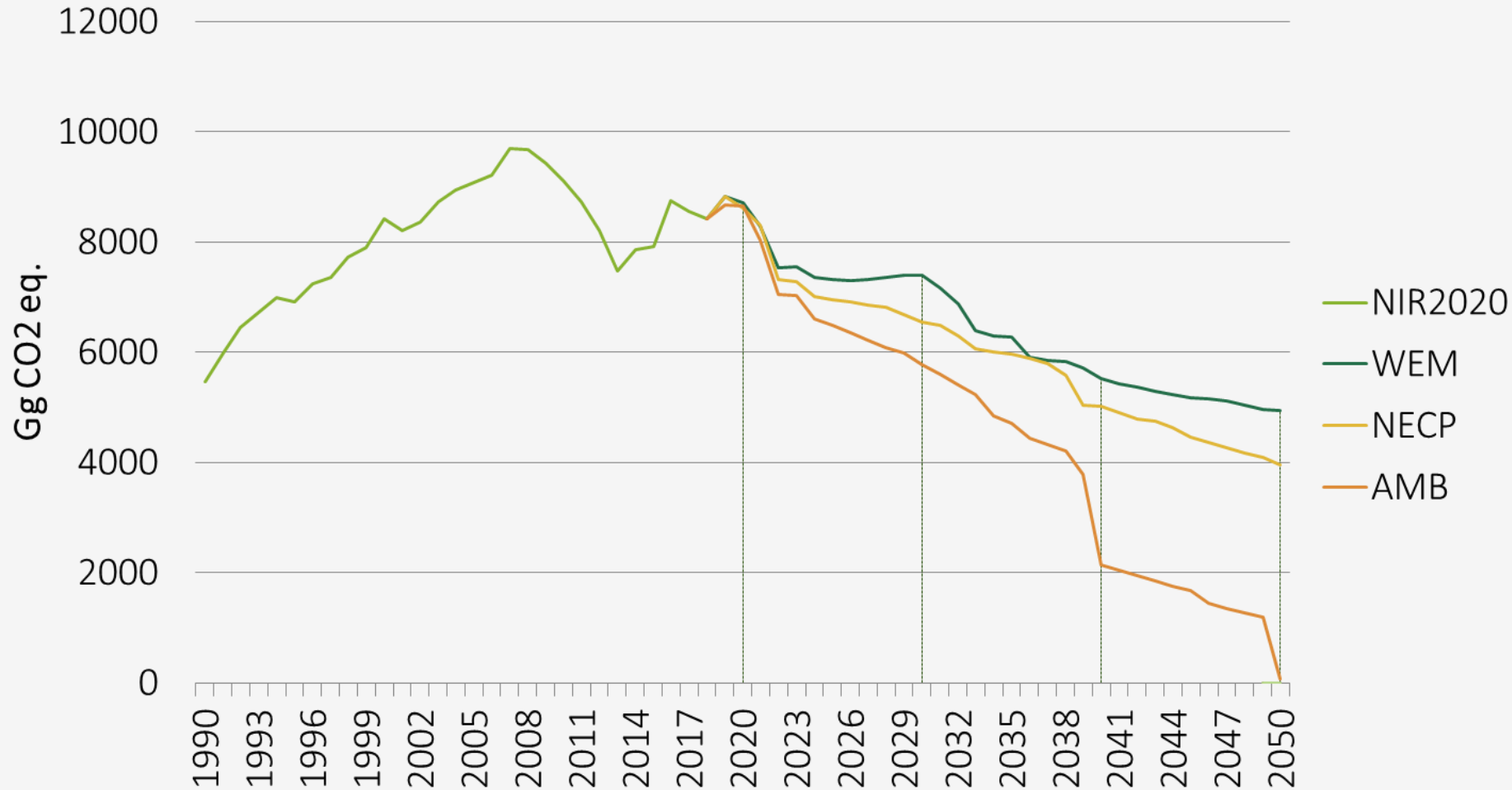
Εθνικός σχεδιασμός – Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030 (ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ 2023) επιπρόσθετα μέτρα

Τομέας	Στόχος	Πολιτικές και μέτρα
Υγρά απόβλητα	Βελτίωση διαχείρισης υγρών αποβλήτων	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση συνδεδεμένου πληθυσμού με κεντρικά αποχετευτικά συστήματα • Αύξηση αναερόβιας για επεξεργασία λυμάτων βιομηχανιών τροφίμων
Χρήσεις γης	Αύξηση απορρόφησης από τις χρήσεις γης	<ul style="list-style-type: none"> • Σχέδια παροχής κινήτρων για την αύξηση απορροφήσεων από τις χρήσεις γης • Οικονομικά κίνητρα μέσα από το σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης
Οριζόντια	Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τις επιχειρήσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Σχέδιο Μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τις επιχειρήσεις
Μέτρα υπό εξέταση	Στοχευμένη Έρευνα και Καινοτομία	<i>Στοχευμένη έρευνα και καινοτομία που θα συνεισφέρει στην εξεύρεση μέτρων για επίτευξη των εθνικών στόχων για την ενέργεια και το κλίμα</i>
	Φορολογική μεταρρύθμιση	<i>Κατάλληλη δημοσιονομικά ουδέτερη πράσινη φορολογική μεταρρύθμιση μέσα από την οποία θα στοχεύεται, μεταξύ άλλων, και η μείωση εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου</i>
	Συνεισφορά Εθνικού Σχέδιου Αγροτικής Ανάπτυξης	<i>Υλοποίηση μέτρων που σχετίζονται με τη γεωργία και τις χρήσεις γης μέσα από το σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης</i>

Εθνικός σχεδιασμός – Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030 (ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ 2023) – Επίτευξη στόχων

Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για ανάπτυξη για χαμηλές εκπομπές (2022)

- Περαιτέρω εφαρμογή υφιστάμενων πολιτικών
- Συμπερίληψη νέων τεχνολογιών
- Υιοθετήθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο 9/2022
- Θα επικαιροποιηθεί μόλις υιοθετηθεί το νέο ΕΣΕΚ

Συνεισφορά του τουρισμού στη μείωση εκπομπών

- Όλες οι περιβαλλοντικά φιλικές πρακτικές συνεισφέρουν και στη μείωση εκπομπών
  - π.χ. μείωση παραγωγής απορριμμάτων, μείωση προϊόντων μίας χρήσης, αύξηση πρασίνου, προστασία και διατήρηση των φυσικών πόρων
- Χρήση/παραγωγή ΑΠΕ
- Εξοικονόμηση ενέργειας
- Αναερόβια επεξεργασία αποβλήτων με συμπαραγωγή ενέργειας
- Τα περισσότερα μέτρα συνεισφέρουν και στην οικονομική βιωσιμότητα του τουριστικού τομέα

Αναμενόμενες επιπτώσεις από τις πολιτικές μείωσης εκπομπών στον τουρισμό

Εντός των επόμενων ετών λόγω της εφαρμογής των διαφόρων πολιτικών για μείωση εκπομπών, αναμένεται:

- αύξηση στο κόστος ηλεκτρικής ενέργειας
- αύξηση στο κόστος καυσίμων
- αύξηση στο αεροπορικό ναύλο
- αύξηση στο κόστος στις θαλάσσιες μεταφορές

Είναι σε εξέλιξη η ετοιμασία μελετών αντικτύπου για νέες νομοθεσίες και εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα – αναμένεται να ολοκληρωθούν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2024

Προσαρμογή

Ως προσαρμογή νοείται η πρόβλεψη των δυσμενών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και η λήψη επαρκών μέτρων ώστε να προληφθεί ή να ελαχιστοποιηθεί η ζημία που μπορεί να προκληθεί από τις επιπτώσεις αυτές ή η αξιοποίηση των ευκαιριών που ενδέχεται να προκύψουν.

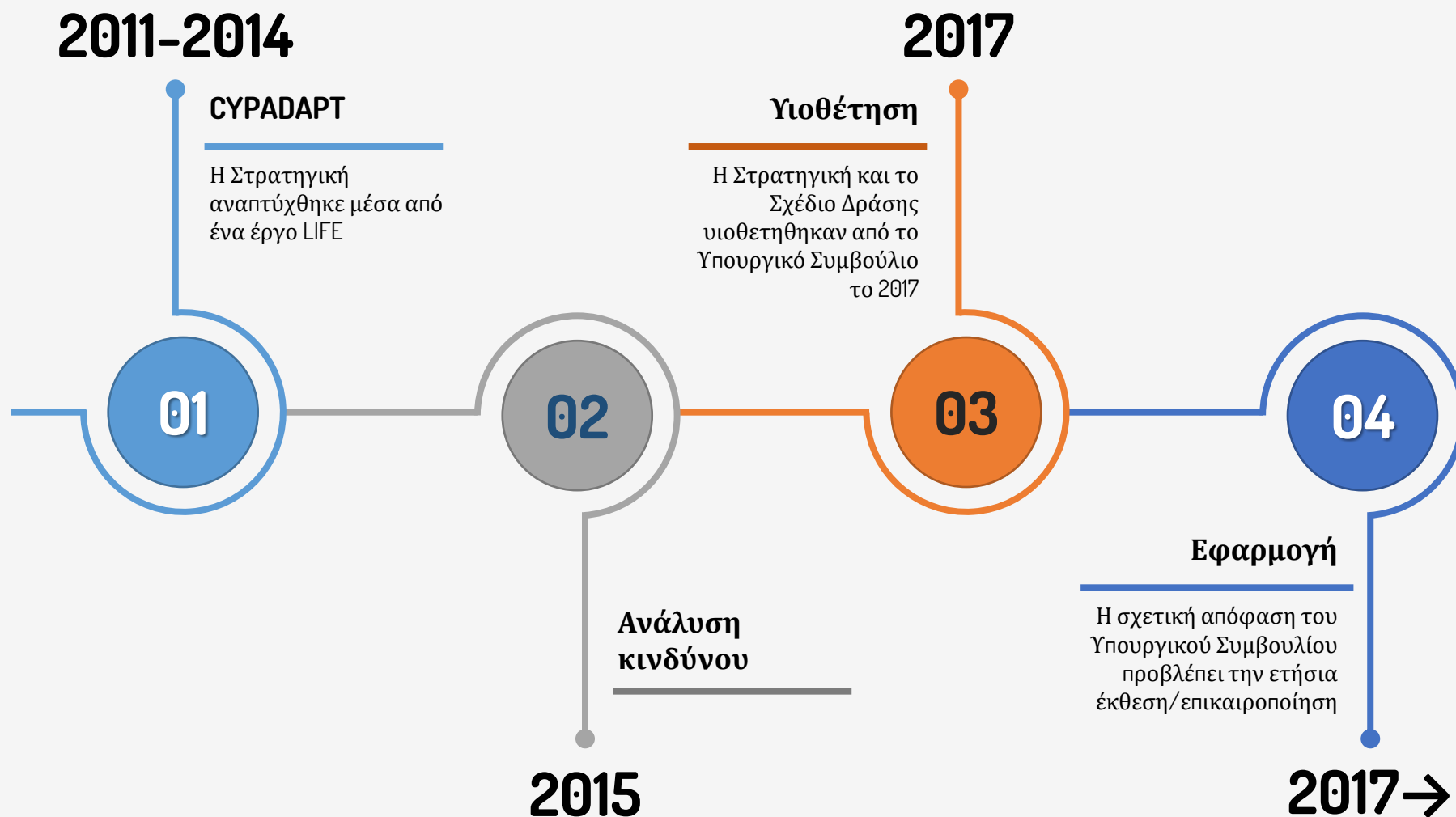
Χαρακτηριστικά παραδείγματα μέτρων προσαρμογής είναι τα μεγάλα έργα υποδομής, όπως π.χ. η κατασκευή οχυρώσεων που προστατεύουν από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, καθώς και οι μεταβολές που παρατηρούνται σε συμπεριφορές των ατόμων, όπως π.χ. ο περιορισμός της σπατάλης τροφίμων.

Στην ουσία, ως προσαρμογή νοείται η διαδικασία της προετοιμασίας ενόψει των υφιστάμενων και μελλοντικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Πηγή: Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, 2023

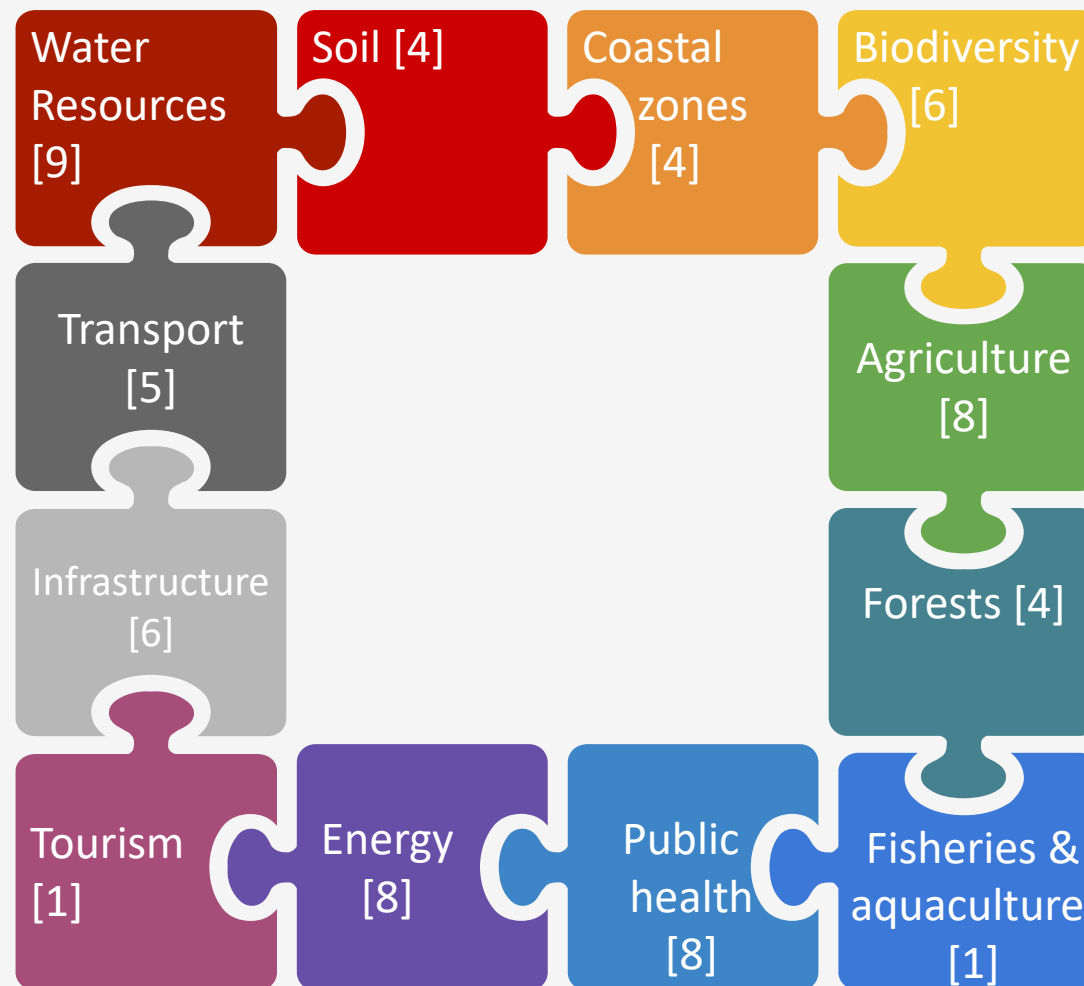
Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Εθνικό Σχέδιο Δράσης

- αποτελείται από 64 Δράσεις
- η εφαρμογή απαιτεί την εμπλοκή πέραν των 20 οργανισμών

Εθνική Στρατηγική για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

- Η εθνική στρατηγική και το σχέδιο δράσης είναι υπό αναθεώρηση με χρηματοδότηση από την ΕΕ.
- Αναμένεται υπογραφή ανάθεσης από την ΕΕ και έναρξη εργασιών.
- Η αναθεώρηση αναμένεται να ολοκληρωθεί τέλος του 2025.
- Το μόνο μέτρο που υπάρχει αυτή τη στιγμή στην υφιστάμενη στρατηγική για τον τουρισμό αφορά «Επενδύσεις σε υποδομές/τεχνολογίες για την αντιμετώπιση των αυξημένων θερμοκρασιών»

Προσαρμογή του τουρισμού στην Κύπρο στην κλιματική αλλαγή

- Ήδη παρατηρείται κάποια αλλαγή τόσο στο είδος του τουρισμού όσο και στις εποχές
- Επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής που θα επηρεάσουν τον τουρισμό στην Κύπρο αναμένονται να είναι:
  - Θερμότερα καλοκαίρια
  - Θερμότεροι χειμώνες
  - Κύματα καύσωνα
  - Διαθεσιμότητα νερού
- Καταιγίδες, κύματα και παράκτιες πλημμύρες
- Υποβάθμιση φυσικών αξιοθέατων
- Παράκτια διάβρωση

Ευχαριστώ

Κλάδος Κλιματικής Δράσης & Ενέργειας

Τμήμα Περιβάλλοντος

Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος